

ASOCIJACIJA KOSOVSkih OPŠTINA

IZVRŠNI SADRŽAJ IZVEŠTAJA O PROGRESU ZA 2014. GODINU

1. UVOD

Tokom 2014.godine, Asocijacija Kosovskih Opština (AKO) je angažovana u zastupanju i zaštiti opštinskih interesa, u pružanju unapređenih usluga za opštine i za poboljšanje njihovog performansa, u formiranju i jačanju novih struktura AKO-a, kao i za jedan što bolji finansijski učinak. Sve aktivnosti AKO-a zasnovane su na Strategiji AKO-a u periodu 2011-2015 kao i na strateške ciljeve koje su rukovodeći organi AKO-a odredili za 2014.godinu.

AKO monitoriše i izveštavao svoje aktivnosti. Rezultati se izveštavaju svakih šest meseci i prezentuju (i) kao izvršni narativni sadržaj i (ii) u formi jedne sveobuhvatne tabele na kojoj su prikazani dodatni detalji.

2. GLAVNE TAČKE ZA 2014. GODINU

Godina 2014. bila je jedan poseban period za aktivnosti AKO-a. Na kraju 2013. godine održani su lokalni izbori, gde sada imamo 22. nova gradonačelnika iz 36. opština, i većina opštinskih direktora su novi na ovoj poziciji. Ovome treba pridodati opšte izbore u junu mesecu, gde smo imali jednu 'stagnaciju' institucionalnog života u funkciji izrade zakonskih akata.

Glavne aktivnosti tokom godine:

- Kampanja obučavanja za nove članove Skupština opština (sa posebnim budžetom od SDC-a / Januar -Februar).
- Konstituisanje organa AKO-a (Generalna skupština, Odbor, Savet i Kolegijumi) / Mart-Maj.
- Povećanje plata u iznosu od 25% za političko osoblje u opštinama i kabinetu Ureda gradonačelnika.
- Sastanak partnera "Priajtelji AKO-a" / April.
- Izmena cirkularnog pisma 2015/1, gde su opštinski sopstveni prihodi obustavljeni da se koriste za kapitalne investicije.
- Pitanje zdravstvenog osiguranja, gde opštinama nije oduzeto 8.5 miliona evra.
- Povećanje opštinskih kapaciteta u sprovođenju novog zakonodavstva.

3. RAZVOJ I KONSOLIDACIJA STRUKTURA I POLITIKA (STAVOVA)

Tokom ove godine, lobiranje AKO-a usredsređeno je na pitanja koja su od prioriteta za opštine kao što su: Zakon o finansijama lokalne samouprave, Zakon o Platama javnih funkcionera, Zakon o Civilnoj službi Kosova, Zakon o Upravljanju šumama, Zakon o Javnoj nabavci, opštinska imovina i zastupljenost opština u odborima regionalnih javnih preduzeća.

Uporedo stim, AKO je konstituisala svoje organe počev od Generalne skupštine, izbora odbora i konsolidacije 12. stručnih kolegijuma. Izabrani su predsedavajući kolegijuma, a

kolegijumi su izradili svoje radne planove i odredili svoje prioritete za 2014.godinu. Godišnji planovi obuhvataju i početak implementacije određenih delova strategija kolegijuma koji su izrađeni prošle godine.

4. LOBIRANJE I ZASTUPANJE

Uprkos opštinskim izborima koji su održani krajem 2013.godine i nacionalnih izbora koji su održani u junu 2014.godine, AKO je lobirala i stalno zastupala interese opština na centralnom nivou.

Glavna dostignuća jeste povećanje plata u iznosu od 25% za političko osoblje opština i formiranje kabineta u kancelarijama gradonačelnika opština. Plate gradonačelnika opština, opštinskih direktora i predsedavajućih skupština opština nisu bile na istom nivou sa obavezama i odgovornostima koje su oni imali pred zakonom i građanima. U tom cilju, uspešno su usvojeni Nacrt-zakon o Platama javnih funkcionera i administrativno uputstvo koje reguliše pitanje kabineta gradonačelnika opština.

Izmena cirkularnog pisma 2015/1, gde su opštinski sopstveni prihodi obustavljeni da se koriste za kapitalne investicije. Nakon lobiranja i zastupanja AKO-a, i preko Kolegijuma, ovo cirkularno pismo je izmenjeno kao što je i bio zahtev opština tako da sada opštine nemaju ograničenja u usmeravanju sredstava iz sopstvenih prihoda.

-Pitanje zdravstvenog osiguranja opštinskih radnika, pozitivno je rezultiralo zahvaljujući lobiranju AKO-a i sastancima i zastupanju u Ministarstvu finansija, jer opštine nisu imale isplanirana ta finansijska sredstva i budžet je bio 8.5 miliona na štetu opština. Ova sredstva se pokrivaju iz centralnog budžeta.

Asocijacija Kosovskih Opština, imala je koristi od uloženi napore, pošto je to neposredno uticalo na njen imidž, zbog njenih mnogih činioca (gradonačelnika opština, direktora, predsedavajućih skupština), pokazujući tako da je ova organizacija sposobna da lobira za konkretno i značajno poboljšanje u centralnoj vladi.

Pokazatelji uspeha

4.1. Lokalne finansije

Kontekst – Lokalne finansije i ostala pitanja koja se odnose na finansijsku decentralizaciju čine jedan od prioriteta u angažovanju AKO-a i istovremeno jednu od najosetljivijih oblasti rada AKO-a. Tokom 2014.godine, AKO je postigla uspeh da zaštiti opštine interese u smislu očuvanja finansijske samostalnosti opština i daljeg jačanja njihvoog finansijskog kapaciteta.

Dostignuća – Lobiranje AKO- a za zaštitu opštinskih interesa i njihove finansijske samostalnosti tokom procesa izmene zakonodavstva ili usvajanja novih zakona rezultiralo je uspešnim zastupanjem za opštine:

- Povećanje plata u iznosu od 25 % za opštinsko političko osoblje i dozvola gradonačelniku za angažovanjem dodatnih radnika u slučaju formiranja njegovog/njenog kabineta;
- Izmena cirkularnog pisma 2015/1, koje je imalo ograničenje da se iz opštinskih sopstvenih prihoda zabrani da sredstva idu i za kapitalne investicije;
- Sporazum sa centralnim nivoom gde je opštinama omogućeno uplata 8.5 miliona € kao obaveza opština za doprinos o zdravstvenom osiguranju.

Uticaoj - Uticaoj ovih uspeha tokom 2014 je značajan i direktno će se odraziti na budžet i finansijsku samostalnost opština. Glavni uticaoj će biti formiranje autonomije opštine za trošenje svojih sopstvenih prihoda za kapitalne investicije koje će uticati na dalje poboljšanje kvaliteta građana. Takođe, 8.5 miliona evra iz budžeta opština koristi se za druge projekte pošto se taj deo za zdravstveno osiguranje pokriva od centralne vlade.

Takođe, očekuje se da ove izmene neposredno utiču na učinak opštinskih organa, jer će povećanje plata za političko osoblje i formiranje kabineta gradonačelnika opštine povećati motivaciju i posvećenost i povećaće na indirektan način efikasnost i efektivnost u davanju usluga.

4.2. Zdravstveno osiguranje

Kontekst – Zakon o zdravstvenom osiguranju stupa na snagu 2015.godine. Prema ovom zakonu, počev od 2015, godine, svaki poslodavac i posloprimac na Kosovu uplaćivaće 3.5% od plate kao doprinos u fondu zdravstvenog osiguranja. Zbog budžetskih skraćanja, opštine nisu imale mogućnosti da plaćaju svoj deo obaveze prema zdravstvenom fondu u vezi opštinskih radnika.

Dostignuća – Nakon lobiranja AKO-a za ovo pitanje, centralni nivo je odlučio da pokrije ovu obavezu opština Kosova prema zdravstvenom fondu u vezi sa opštinskim radnicima.

Uticaoj – Ugašena obaveza opštinskih radnika prema zdravstvenom fondu kao i investiranje tih sredstava u ostale opštinske projekte za interese građana.

4.3. Povećanje opštinskih kapaciteta u sprovođenju usvojenih zakona

Kontekst- Postoji jedan set opštinskih obaveza koje proizilaze iz zakonodavstva na snazi za lokalni nivo. U tom pravcu, AKO je učinila napore i mnoge aktivnosti da opštine imaju što više znanja i mehanizama za ispunjenje svojih zakonskih obaveza u različitim oblastima.

Dostignuća – Pošto smo ove godine imali lokalne izbore, smatra se da su većina skupština opština bili novi, osim paketa obuka na početku godine, organizovane su i obuke u novembru mesecu u saradnji sa DEMOS-om. AKO je pružila izdanje glavnih zakona prema kojima članovi skupština i službenici opština, trebaju raditi i donela je neka dokumenta koje je izradio Kolegijum pravnih službenika, u cilju povećanja kapaciteta novih članova

skupština, takođe i novih službenika koji su počeli da rade u opštini. Radi se o 24 modela-opštinskih pravilnika, priručnik za davanje na korišćenje opštinske nepokretne imovine, dokument koji je izrađen u formi komentara, sve to u cilju podrške opštinama u lokalnim razvojnim procesima kao i model-pravilnik za pse i mačke.

Takođe, AKO je stalno prosledila kod službenika opština za diskusiju sve zakonske i podzakonske akte koje su izradila resorna ministarstva, ali koja su bila povezana sa nadležnostima opština. Radi se o 3 nacrt-strategije, 8 - nacrt-zakona i 23 nacrt-administrativnih uputstava koja su razmatrana od mehanizama AKO-a i blagovremeno su date preporuke.

Urađena je revizija školskih priručnika za upravljanje u obrazovanju. Predsedavajući gotovo polovine kolegijuma obučavani su za e-upravljanje i organizovane su i obuke za obračunavanje tarifa za otpad, jedna obaveza opština u oblasti javnih usluga.

Takođe, podeljen je koncept-priručnik u vezi procedure i sadržaja izrade regulacionih planova u oblasti prostornog planiranja.

U istoj liniji, AKO je upozнала opštine sa usvojenim zakonima putem sastanaka, obuka i seminara u njihovoj implementaciji na što bolji mogući način.

Utica j - Opštine su stalno obaveštavane o tome koji je pravni ili podzakonski akt u proceduri izrade, kada je u postupku diskusije, to je pomoglo opštinama da budu informisane da isplaniraju svoje poslove oko rokova kada se donosi jedan akt koji reguliše jedno određeno pitanje, takođe većina akata je olakšala svakodnevni rad opštinskim službenicima. AKO je naročito lobirala da Ministarstvo finansija blagovremeno podeli budžetska cirkularna pisma, za razliku iz proteklih godina, kada su ih dostavili veom blizu roka i pod pritiskom vremena nisu imali jedno dobro planiranje budžeta.

Opštine su stekle znanje o formiranju jednog sistema za tretiranje pasa i mačaka prema međunarodnim standardima, stvarajući više sigurnosti za građane. Opštine imaju jedan set modela za izradu različitih opštinskih akata da odgovorno realizuju svoje opštinske nadležnosti. Opštinama će biti mnogo lakše u podršci inicijativa za lokalni razvoj, pošto pri ruci imaju jednu jasnu proceduru za davanje na korišćenje opštinske nepokretne imovine. Opštine su ojačane sa aspekta upravljanja preduniverzitetskog sistema za šta su i odgovorne prema zakonu na snazi. U oblasti javnih usluga, opštine mogu izgraditi jedan stabilni mehanizam usluga za otpad.

5. RAD KOLEGIJUMA ZA KOMUNALNE USLUGE

Preko svojih dvanaest stručnih kolegijuma, AKO ima za cilj da učvrsti saradnju između opština i da analizira pitanja koja su u interesu lokalne vlasti, sa jednim posebnim fokusom na poboljšanje komunalnih usluga.

Glavni cilj AKO-a za period izveštavanja bio je formiranje i jačanje kolegijuma nakon izbora. Nakon njihovog konsolidovanja, dvaneast kolegijuma odredilo svoje radne prioritete za ovu godinu, izradili su i usvojili svoje radne planove za 2014. godinu i odredili radne prioritete i aktivnosti prema rasporedu godišnjih sastanaka. Ove godine, svaki kolegijum je održao prosečno 6. sastanka. Inače, održano je 14. sastanaka predsedništva i

59. sastanaka kolegijuma. Takođe, održana su 11. sastanka različitih komisija za razmatranje zakonodavstva. Kao rezultat toga, svaki kolegijum izradio je i usvojio najmanje dva stava, koji su nakon toga prezentovani i diskutovani na nivou organa ili odgovarajućeg centralnog mehanizma .

U skladu sa strateškim planom AKO-a i polazeći od potrebe jačanja uloge kolegijuma i opština u sprovođenju ovlašćenja i izvršavanju svojih zadataka, usvojeni su strateški planovi Kologijuma za prostorno planiranje, Kologijuma za opštinsku inspekciju i Kologijuma za budžet i finansije.

Predstavnici Kologijuma AKO-a učestvovali su u radnim grupama i različitim komisijama na centralnom nivou, prezentujući i zastupajući stavove lokalnih organa na Kosovu.

Kologijumi su u celini od AKO-a preuzeli znanja i potrebe obuke u implementaciji usvojenih zakona i one za koje je lobirala sa naglaskom za davanje što boljih usluga građanima i za jačanje ideje u centralne institucije za zakonske akte koje lobira AKO, one se konkretnije implementiraju po opštinama jer su obrazloženje i potreba bile realne i neophodne.

U nastavku je podneta lista glavnih dotignuća u poboljšanju usluga AKO-a za opštine kao rezultat rada kolegijuma.

Kologijum za javne usluge –Rad u oblasti javnih usluga ostaje stalan izazov za opštine, posebno kada se to odnosi na upravljanje otpadom, javnim preduzećima i energetske efikasnost. Opštine se suočavaju sa stalnim problemima i sa uplitanjem u njihove nadležnosti za upravljanje javnim uslugama, i sa tog aspekta to je uticalo na jedno slabo upravljanje u opštinama i u dotičnim preduzećima koja su bila obuhvaćena u pružanju tih usluga.

Asocijacija Kosovskih Opština u saradnji sa GIZ-MMS, smatra da je diskusija o Zakonu o Upravljanju otpadom i o Zakonu o Javnim preduzećima veoma važna, da bi se pojasnile nadležnosti i usaglasilo zakonodavstvo u ovoj oblasti. Pronalaženje jednog održivog rešenja u ovoj oblasti, očekuje se da doprinese jačanju opština i povećanju inkasiranja u opštinski budžet od prihoda otpada, jedno bolje administriranje u ovoj oblasti, kao i stalno obećanje koje je dato građanima.

Asocijacija Kosovskih Opština uz saglasnost sa svojim partnerima GIZ i DEMOS uspela je da uspostavi jednu funkcionalnu bazu i dalje se angažuje za postizanje konkretnih rezultata uključivanjem svih opština u oblasti upravljanja komunalnim otpadom, naročito u određivanju modela operisanja za Integrisani sistem upravljanja otpadom kao i operacionim troškovima (Tarifa) za prikupljanje i odlaganje otpada.

AKO u saradnji sa Konrad Adenauer Stiftung (KAS), Nemačkom bankom za razvoj (KFW), Udruženjem za Obnovljivu energiju (UOE) kao i Kosovskom asocijacijom za Obnovljivu energiju i efikasnom energijom (KAOEEE), pomažu u pripremi i usvajanju opštinskih planova za jedan stabilan razvoj i energetske efikasnost, prema evropskoj direktivi za energetske efikasnost 2012/27/EU, gde će opštine imati jednu važnu ulogu u uštedi energije i budžetskih troškova, kao što je javna rasveta ili grejanje opštinskih, obrazovnih i zdravstvenih prostorija.

AKO je organizovala nekoliko sastanaka sa KEDS-om za podsticanje bliske saradnje između opštinskog nivoa i elektroenergetskog preduzeća, kako u oblasti snabevanja električnom energijom tako i u instaliranju električnih brojila.

Kolegijum za obrazovanje - U saradnji sa MONT-om i GIZ-CDBE-om započeo je rad i diskusiju o izradi "Priručnika o Upravljanju obrazovanjem u opštinama" u cilju povećanja obrazovnog upravljanja i razvoja kapaciteta na opštinskom nivou. Ovaj priručnik orijentiše razvoj aktivnosti u programskim oblastima za povećanje kapaciteta, pružanjem programa obučavanja za nastavnike, izradu procedura i dokumenata za regrutaciju osoblja, način stepenovanja, prilagođavanje formule finansiranja i odmeravanje učinka.

Kolegijum za zdravstvo i socijalnu zaštitu - AKO je učestovala u radnim grupama sa Ministarstvom rada i socijalne zaštite kao i Evropskom komisijom za realizaciju podrške opštinama za jednu punu decentralizaciju socijalnih usluga u korist opština. Ova decentralizacija odnosi se na tri socijalne kategorije:

a) Porodični smeštaj lica sa posebnim potrebama i za stara lica,

b) Nastavak licenciranja socijalnih radnika koji pružaju porodične socijalne usluge u svim opštinama Kosova,

c) Podrška opštinama, odnosno Direkciji za zdravstvo i socijalnu zaštitu i centrima za socijalni rad, u vezi izrade budžeta za socijalne kategorije.

Kolegijum za Evropske integracije - AKO je u saradnji sa GIZ-om, uradila procenu procesa Evropskih integracija na lokalnom nivou, gde je ova procena obuhvata nekoliko aspekata, kao što su kapaciteti i proces koordiniranja unutar opština, sa institucijama centralnog nivoa u saradnji sa civilnim društvom. Ova procena poboljšava postojeće stanje procesa evropskih integracija na lokalnom nivou, usluge za građane, jačanje pozicije i uloge Opštinskog poverenika za Evropske integracije i usaglašenost opštinskih politika u procesu evropskih integracija. Takođe, u skladu sa procenama i zahtevima proizišlim iz procesa evropskih integracija na nivou opštine, AKO je zahtevala od gradonačelnika svih opština da poverenici za evropske integracije budu deo sednica izvršne vlasti, sa posebnom ulogom u koordiniranju integracionih procesa i usaglašenost zakonodavstva koje je naišlo na jedno pozitivno reagovanje od gradonačelnika.

Kolegijum pravnih službenika - Ovaj Kolegijum je koordinisao aktivnosti sa svim ostalim kolegijumima, pružajući saradnju naročito u pravnoj oblasti. Izradio je dokument priručnik za sprovođenje zakona za davanje na korišćenje opštinske nepokretne imovine i njenu razmenu (dokument koji je izdat i podeljen svim opštinama na albanskom i srpskom jeziku), nakon toga je izradio Model-Pravilnik za pse i mačke, razmotrio je nekoliko administrativnih uputstava koje je tretirao sa pravnog aspekta i dao je preporuke da pravni akti budu u potrebnim konturama prema zakonodavstvu na snazi.

U saradnji sa OEBS-om uspeo je da realizuje zahteve za izdavanje dokumenta sa 24 Model-pravilnika, dokument koji je ovaj Kolegijum izradio pre dve godine, međutim ove godine je objavljen od OEBS-a i podeljen je svim opštinama na albanskom, srpskom i turskom jeziku.

6. FINANSIJSKA STABILNOST AKO-a

Kraći kontekst - Stalni cilj Asocijacije Kosovskih Opština jeste izgradnja jednog stabilnog finansijskog sistema koji garantuje očuvanje njene funkcionalne i statusne samostalnosti. AKO se od osnivanja do danas suočavala sa poteškoćama i mnogim izazovima, koji su se direktno odražavali na njenu finansijsku stabilnost. Pored toga, AKO je uspela da izgradi ne samo jedan pozitivan trend u stvaranju finansijske stabilnosti, već i u izmeni percepcije opština prema AKO-u, što je dovelo do izgradnje poverljivih dvostranih ugovornih odnosa. To je dokazano i na Generalnoj skupštini AKO-a koja je održana u martu 2014.godine, masovnim učestvovanjem opština i učlanjenjem opština sa srpskom većinom i ostalih manjinskih zajednica.

Dostignuća tokom u 2014.godini - Predviđeni cilj u budžetu AKO-a za 2014. godinu iznosi €120,000. U okviru perioda izveštavanja, AKO je realizovala preko 100% predviđenog cilja, u kome je prikupila 136.564. Po prvi put od osnivanja, ova godina je najuspešnija godina AKO-a u prikupljanju članarine, AKO ne samo da je ostvarila svoj cilj, nego je ga je vidno i prestigla. Razlog ovog uspeha AKO-a stoji u nastavku dobrog rada administracije, konsolidaciji i funkcionalnosti novih struktura AKO-a nakon poslednjih lokalnih izbora 2013.godine. Drugi razlog jeste izgradnja jedne odlične saradnje sa donatorima i koordiniranje aktivnosti u odnosu sa opštinama, čineći tako da se ojačaju opštine ali i AKO istovremeno.

SDC – Kao glavni partner u razvoju i unapređenju AKO-a ima dominantnu ulogu u aktivnostima i budžetu AKO-a. Program finansiran od SDC-a daje više prostora za delovanje, pokrivanje aktivnosti AKO-a u zavisnosti od vremena i potrebe za lobiranjem za razliku od projekata iz ostalih organizacija. Program finansijske podrške od SDC je sveobuhvatan u aktivnostima AKO-a i integrisan je u osnovnom budžetu.

Drugi uspeh u okviru ovog objektivna računa se i rad i stalno lobiranje AKO-a sa različitim akterima, uključujući svoje stručne kolegijume, naročito Kolegijum za budžet i finansije u cilju svrstavanja plaćanja članarine u budžetskom planiranju opština. Kao rezultat toga, preko 20. opština sada je formiralo posebnu liniju za plaćanje članarine u AKO, linija koja je uspostavljena u kategoriji “Roba i Usluga”, (Ekonomski kod “Troškovi članarine”).

Finansiranje od trećih strana - Finansiranje od trećih strana podrazumeva grantove realizovane od AKO-a, osim onih koji su realizovani od programa finansiranog od SDC-a (gde je ova saradnja počela 2009. godine i ove godine doprinos SDC-a dostiže vrednost 200.000 evra). U tom pravcu, AKO je za 2014. godinu predvidela jedan budžet u ukupnom iznosu od €130,060 od različitih finansijskih organizacija, kao BB SAFE, NALAS, COUNCILOFEUROPE, DEMOS, GIZ, i AMICIDEIBAMBINI. U periodu izveštavanja AKO je uspela da realizuje jedan manji deo predviđenih grantova odnosno u ovom periodu AKO je potpisala ugovor sa NALAS-om u iznosu od € 10,884, sa AMICI DEI BAMBINI u iznosu od €2,192, sa GIZ u iznosu od € 6,000. Tokom 2014.godine, AKO je bila u stalnom kontaktu sa različitim organizacijama i tom prilikom je uspela da ih ubedi za realizaciju tri važna projekta koji će započeti 2015.godine i koji iznose oko € 103,000.

7. SARADNJA SA PARTNERIMA

Asocijacija Kosovskih Opština ima partnerstvo sa mnogim različitim organizacijama sa kojima koordinira aktivnosti, pošto je sa njima povezana u zajedničkim poslovima. Saradnja sa partnerima AKO-a pomogla je u realizaciji mnogih projekata koje su dobile opštine, bilo da su u pitanju fondovi, finansijska podrška projektima, davanje usluga, obučavanje radnika, razmena iskustava itd. Takođe, ovo partnerstvo je uticalo i na povećanje učinka opština, povećanje kapaciteta, olakšice u pružanju različitih usluga, dopuna nedostataka u neophodnim dokumentima, saradnja između opština i saradnja između opština i različitih organizacija, itd.

Prijatelji AKO-a / godišnji sastanak sa glavnim partnerima opština Kosova koji se bave i rade u oblasti lokalne uprave. Prijatelji AKO-a funkcionišu kao jedan veoma važan mehanizam u koordinaciji aktivnosti između lokalnih institucija i njihovih organizacija partnera. Valja naglasiti glavnu ulogu koju igra AKO u toj koordinaciji sastanka i njihovim aktivnostima.

- GIZ- je pomogao u oblasti obrazovanja, tako što je održao različite obuke za osoblje iz opštinskih direkcija za obrazovanje, zatim organizovanje radionica za izradu potrebnih dokumenata za opštinske direkcije za obrazovanje, itd.
- GIZ i DEMOS su važni partneri u oblasti javnih usluga sa posebnim naglaskom na određivanje modela Upravljanja otpadom kao i troškova (Tarifa) za prikupljanje i odlaganje otpada.
- GIZ je započeo regionalni projekat o energetskej efikasnosti čiji je deo i AKO. Ostaje da se 2015 godine vide glavni efekti angažovanja u ovom projektu.
- Konferencija senzibiliteta za sprečavanje dečijeg rada- gde je ova kategorija usvojena kao osetljiva kategorija i u strateškom planu za 2014-2016 godinu (ILO IPEC).
- Početak usvajanja pet opštinskih pravilnika za zdravstvo (Jačanje Koncepta porodične medicine) – SZO.
- Saradnja između AKO-a i UNICEF-a na konferenciji, sastanci, obučavanja protiv nasilja u porodici, ili u rodnim proporcijama usredređena u tri Pilot-opštine: Dragaš, Đakovica i Gnjilane (angažovanje međunarodne ekspertize od UNICEF-a).
- Amici DeiBambini – Nacrt- Strateškog plana Kolegijuma za zdravstvo i socijalnu zaštitu sa ekspertizom, podrška kategoriji porodičnog smeštaja (pronalaženje hraniteljske porodice za opštine), senzibilnost preko kampanja u svakoj opštini, obuke u Centrima porodične medicine, Centrima za socijalni rad, Opštinskim direkcijama za ZSZ, kao i obučavanje psihologa za pružanje pomoći u opštinama za socijalne slučajeve.
- OEBS – koji podržava AKO u zajedničkom organizovanju sastanaka nekoliko kolegijuma i koordinira aktivnosti u vezi rada skupština opština, pravnih kancelarija, kancelarija za imovinu i katastar itd. Objavio je dokument izrađen od Kolegijuma pravnih službenika, 24 model-pravilnika, na tri jezika, albanski, srpski i turski.

- U saradnji sa projektom Helvetasta 'DEMOS', organizovana je obuka za članove skupština opština za 17 opština nepartneri DEMOS-a.
- U saradnji sa projektom Helvetas 'DEMOS', organizovana je obuka za članove skupština opština za 17 opština nepartneri DEMOS-a.
- AKO je organizovala studijsku posetu Bugarskoj, sa DEMOS-om, za predsedavajuće skupština opština, članove skupština opština i predsednike neformalnih grupa žena opština partneri DEMOS-a, za preuzimanje dobrih praksi u opštinama u Bugarskoj.
- NVO-KS Kosova- Opštine su podpomognute odnosno opštinsko osoblje u Sektoru administracije, Obrazovanja, Zdravstva i Informativne tehnologije, sa obukama, radionicama, povećavajući tako svoje kapacitete u pružanju unapređenijih usluga iz oblasti informativne tehnologije. Takođe, ovde valja naglasiti i Konferenciju "Status i budućnost E-Lokalnog upravljanja na Kosovu.

8. AKTIVNOSTI I OSTALE USLUGE

Obuke članova Skupština opština - AKO je po treći put organizovala obuke za sve Skupštine Kosova (uključujući i opštine sa srpskom većinom i turskom većinom), proizišle sa izbora održanih u novembru 2013. godine. Obuke su održane prema planu i predviđenoj dinamici projekta, počev od prvog sastanka obučavanja 13. januara 2014. godine, završavajući ciklus seminara obuka, 14. februara 2014. godine. Obuke su organizovane po regionalnim centrima Kosova: Prištini, Prizrenu, Peći, Mitrovici i Gnjilanu, gde je održano 5. seminara za svaki modul obučavanja. Na svim obukama bilo je jedno prosečno učešće od približno 150. članova Skupština opština. To govori da je ukupan broj učesnika na svim sastancima iznosio negde oko 6750. prisutnih.

Funkcionisanje struktura AKO-a - Svojim angažovanjem, Asocijacija Kosovskih Opština u ovom šestomesečnom periodu obavila je statutarne obaveze za funkcionisanje svojih struktura. Odmah nakon lokalnih izbora, održali smo sastanak Saveta gradonačelnika (23. januara 2014) za pripremu Skupštine. Nakog toga, održana je jedna sednica Generalne skupštine, na kojoj je izabran Odbor i predsednik AKO-a koji je odmah započeo sa radom i do sada su održali šest sastanaka radi određivanja stavova za određena pitanja.

Komuniciranje - Asocijacija Kosovskih Opština nastavila je i u ovom šestomesečnom periodu da održava kontakte i stalnu komunikaciju sa opštinama. U ovom periodu opštinama je dostavljeno preko 120. različitih dopisa, obaveštenja, izveštaja, povratnica, nacarta-zakona, nacarta-pravilnika, preporuka itd.

Ove godine AKO je otvorila svoju stranicu na 'Facebook' na kojoj se postiraju sve vesti i njene aktivnosti, gde je gledanost svakog postiranja ide na stotine 'sviđa se'. Razvijajući transparentnost, na web-stranici AKO-a, stalno su postavljane publikacije i brošure pripremljene od AKO-a i od nekih partnera i naših saradnika, dok preko službenika IT-a održava na dnevnim osnovama svoju web stranicu.

Sa druge strane, web-stranica AKO-a tokom ove godine (do 8 decembra 2014) otvarana je od 4938 kompjutera, od kojih 60.6 % su mladi posetioci, a 39.4% su redovni posetioci. Tokom ove godine je pregledano 27.663 stranica dok je 3 minuta i 8 sekundi prosek posete web-stranice za jedno kliktanje.

Takođe, donošenjem periodičnih publikacija, jedine za lokalnu vlast, AKO je pripremila, odštamala i podelila svoj Bilten na dvomesečnim osnovama, tako da je u ovom periodu odštampano šest Biltena. Takođe, AKO je radila na jačanju svog imidža bilo to preko identifikacionih proizvoda, bilo to preko ostalih publikacija.